

ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ

«ФІНАНСОВА КОМПАНІЯ «НАЦІОНАЛЬНА»

Код ЄДРПОУ 42761807

01054, м. Київ, ВУЛИЦЯ ОЛЕСЯ ГОНЧАРА, будинок 41, ЛІТЕРА «А»

Директор ТОВ «ФК «Національна»

О.О. Горбач

«01» січня 2022 р.

ПРАВИЛА ФІНАНСОВОГО МОНІТОРИНГУ

Правила фінансового моніторингу (далі – Правила) розроблені з урахуванням структури Товариства.

Правила є обов'язковими до виконання усіма працівниками як Товариства.

У цих Правилах терміни вживаються у значенні, наведеному в Законі України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення» (далі – Закон).

Строк дії Правил два роки з дати їх затвердження.

1. Загальні положення

Правила розроблені на виконання вимог статті 8 Закону та з урахуванням вимог інших нормативно-правових актів у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення, у тому числі нормативно-правових актів Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг (далі – Нацкомфінпослуг).

Правила є окремим, єдиним внутрішнім документом Товариства, який визначає порядок та умови проведення заходів, спрямованих на недопущення використання Товариства для легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення.

Правила визначають процедуру реалізації обов'язкового фінансового моніторингу та внутрішнього фінансового моніторингу.

Правила відображають внутрішню систему фінансового моніторингу Товариства, визначають порядок та умови проведення заходів, спрямованих на запобігання та протидію використанню Товариства для легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансування тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масого знищення, виявлення фінансових операцій, що підлягають фінансовому моніторингу чи можуть бути пов'язані з фінансуванням тероризму, передбачають відповідно до законодавства інформування про такі операції Держфінмоніторингу України та правоохоронних органів, визначають порядок зберігання пов'язаних з ними документів.

Правила є внутрішнім документом Товариства з обмеженим доступом. Порядок доступу до Правил розробляється працівником, відповідальним за проведення фінансового моніторингу у Товаристві (далі – відповідальний працівник Товариства), та затверджується керівником Товариства або особою, яка виконує його обов'язки.

Правила містять:

- опис внутрішньої системи фінансового моніторингу Товариства;
- перелік прав та обов'язків відповідального працівника Товариства, а також інших працівників Товариства, що задіяні у проведенні фінансового моніторингу;
- порядок вчинення дій для ідентифікації, верифікації клієнта (представника клієнта), вивчення клієнта та уточнення інформації про клієнта;

- порядок відмови від встановлення (підтримання) ділових відносин, проведення фінансової операції та обслуговування клієнта у випадках, встановлених Законом;
- порядок вчинення дій для виявлення фінансових операцій, що підлягають фінансовому моніторингу, та які можуть бути пов'язані, стосуються або призначені для фінансування тероризму чи фінансування розповсюдження зброї масового знищення;
- порядок реєстрації фінансових операцій, що підлягають фінансовому моніторингу, та які можуть бути пов'язані, стосуються або призначені для фінансування тероризму або фінансування розповсюдження зброї масового знищення;
- порядок дій працівників Товариства з підготовки та подання відповідальному працівнику інформації, необхідної для прийняття рішення про інформування, відповідно до законодавства, Держфінмоніторингу України та правоохоронних органів;
- порядок повідомлення Держфінмоніторингу України про фінансові операції, які підлягають фінансовому моніторингу, та стосовно яких є достатні підстави підозрювати, що вони пов'язані, стосуються або призначені для фінансування тероризму або фінансування розповсюдження зброї масового знищення;
- порядок повідомлення визначених законодавством правоохоронних органів про виявлені Товариством фінансові операції, стосовно яких є достатні підстави підозрювати, що вони пов'язані, стосуються або призначені для фінансування тероризму чи фінансування розповсюдження зброї масового знищення;
- порядок надання додаткової інформації щодо фінансових операцій, що стали об'єктом фінансового моніторингу на запит Держфінмоніторингу України;
- порядок вчинення дій щодо відстеження (моніторингу) фінансових операцій клієнта, операції якого стали об'єктом фінансового моніторингу, та надання зазначеної інформації Держфінмоніторингу України;
- порядок вчинення дій щодо зупинення проведення фінансової операції, подальшого зупинення проведення фінансової операції, поновлення проведення фінансової операції, у тому числі видаткових фінансових операцій;
- перелік фінансових операцій, що підлягають обов'язковому фінансовому моніторингу;
- перелік фінансових операцій, що підлягають внутрішньому фінансовому моніторингу;
- типології міжнародних організацій, що здійснюють діяльність у сфері протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення;
- критерії ризику та порядок оцінки ризику проведення клієнтами фінансових операцій;
- опис заходів Товариства з управління ризиками легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансування тероризму та фінансування розповсюдження зброї масового знищення;
- перелік заходів, спрямованих на зменшення ризиків при встановленні ділових відносин та проведенні фінансових операцій, що здійснюються без безпосереднього контакту Товариства з клієнтом, чи пов'язаних із запровадженням чи використанням нових та існуючих інформаційних продуктів, ділової практики або технологій, чи інших фінансових операцій з високим ступенем ризику;
- порядок збору та зберігання офіційних документів, інших документів (у тому числі створених Товариством електронних документів), їх копій щодо ідентифікації осіб (клієнтів, представників клієнтів), а також осіб, яким Товариством було відмовлено у проведенні фінансових операцій, вивчення клієнта, уточнення інформації про клієнта, а також усіх документів, що стосуються ділових відносин (проведення фінансової операції) з клієнтом (включаючи результати будь-якого аналізу під час проведення заходів щодо верифікації клієнта чи поглибленої перевірки клієнта), та всіх необхідних даних про фінансові операції (достатні для того, щоб простежити хід операції);
- вимоги до забезпечення конфіденційності інформації щодо фінансових операцій, які підлягають фінансовому моніторингу, та/або можуть бути пов'язані, стосуються або призначені для фінансування тероризму або фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення, та запобігання розголошенню інформації (зокрема особам, стосовно фінансових операцій яких проводиться перевірка), що подається Держфінмоніторингу України, та

іншої інформації з питань фінансового моніторингу (у тому числі про факт подання такої інформації або отримання запиту від Держфінмоніторингу України);

- застосування запобіжних заходів щодо країн (територій), що не виконують чи неналежним чином виконують рекомендації міжнародних, міжурядових організацій, що здійснюють діяльність у сфері боротьби з легалізацією (відмиванням) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму або фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення;

- порядок надання на запит Держфінмоніторингу України додаткової інформації щодо фінансових операцій, які стали об'єктом фінансового моніторингу, та інформації, необхідної для виконання Держфінмоніторингом України запиту, що надійшов від уповноваженого органу іноземної держави;

- порядок вчинення дій під час неможливості забезпечення дотримання строків надання інформації на запит Держфінмоніторингу України;

- порядок надання на запит Нацкомфінпослуг достовірної інформації, документів, копій документів або витягів з документів, необхідних для перевірки фактів порушення вимог законодавства у сфері запобігання та протидії легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму чи фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення;

- опис заходів, направлених на запобігання розголошенню інформації, що подається Держфінмоніторингу України, та іншої інформації з питань фінансового моніторингу;

- порядок направлення запитів до державних органів, державних реєстраторів, які в установленому законодавством порядку інформують про результати розгляду такого запиту з метою виконання завдань, покладених на Товариство Законом;

- порядок ознайомлення працівників з внутрішніми документами з питань фінансового моніторингу;

- порядок інформування керівника Товариства або виконуючого обов'язки керівника Товариства про виявлені фінансові операції, що підлягають фінансовому моніторингу, та заходи, які були вжиті для реалізації норм законодавства у сфері запобігання та протидії легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму або фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення;

- порядок здійснення внутрішніх перевірок або незалежного аудиту діяльності Товариства на предмет дотримання вимог законодавства у сфері запобігання та протидії легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення.

Товариство стає на облік у Держфінмоніторингу України як суб'єкт первинного фінансового моніторингу протягом трьох робочих днів з дати призначення працівника, відповідального за проведення фінансового моніторингу, але не пізніше дня проведення першої фінансової операції (дати встановлення ділових відносин з клієнтом) шляхом подання Держфінмоніторингу України інформації, необхідної для взяття його на облік.

Інформація, необхідна для взяття товариства у на облік, подається в паперовому вигляді та обов'язково повинна містити відомості про реєстрацію товариства у, його місцезнаходження, відповідального працівника, особу, яка тимчасово виконуватиме обов'язки відповідального працівника у разі його відсутності (у разі призначення такої особи).

Інформація про припинення діяльності, необхідна для зняття товариства у з обліку, подається в паперовому вигляді та обов'язково повинна містити причини припинення діяльності.

Інформація про припинення діяльності надсилається товариством до Держфінмоніторингу України не пізніше трьох робочих днів з дня настання відповідної події, зокрема:

- завершення процедури ліквідації товариств у з внесенням запису про це до Єдиного державного реєстру юридичних осіб та фізичних осіб - підприємців;

- позбавлення товариства у ліцензій (дозволів) відповідним суб'єктом державного фінансового моніторингу (іншим державним органом);

- товариством, зокрема зборами учасників товариства, прийнято рішення про припинення діяльності в разі, коли після його прийняття товариство не проводить фінансові операції.

У разі зміни інформації, яка подана товариством до Держфінмоніторингу України для взяття його на облік, зокрема про особу, яка тимчасово виконує обов'язки відповідального працівника у разі його відсутності чи звільнення, товариство протягом трьох робочих днів з дати настання таких змін подає Держфінмоніторингу України відповідну інформацію в паперовому або електронному вигляді.

У разі отримання товариством від Держфінмоніторингу України повідомлення про подання товариством інформації, необхідної для взяття його на облік (зняття з обліку, внесення змін до інформації, яка стала підставою для взяття товариства на облік), не в повному обсязі або з помилками, товариство протягом трьох робочих днів з дати отримання відповідного повідомлення подає Держфінмоніторингу України інформацію в повному обсязі та/або без помилок.

Якщо з будь-яких причин товариство не отримав від Держфінмоніторингу України протягом 10 робочих днів з дати надходження повідомлення про вручення поштового відправлення або протягом 20 робочих днів з дати відправлення інформації, необхідної для взяття його на облік (зняття з обліку, внесення змін до інформації, яка стала підставою для взяття товариство на облік) (у разі ненадходження повідомлення про вручення поштового відправлення), або протягом двох робочих днів з дати відправлення такої інформації в електронному вигляді повідомлення про результати обробки інформації, необхідної для взяття товариства на облік (зняття з обліку, внесення змін до інформації, яка стала підставою для взяття товариства на облік), товариство звертається до Держфінмоніторингу України для з'ясування причини неотримання відповідного повідомлення.

У разі необхідності отримання копії повідомлення про результати обробки інформації, необхідної для взяття товариства на облік (зняття з обліку, внесення змін до інформації, яка стала підставою для взяття на облік), товариство надсилає до Держфінмоніторингу України письмовий запит.

У разі необхідності отримання товариством довідки про обліковий ідентифікатор товариство надсилає до Держфінмоніторингу України письмовий запит з обов'язковим зазначенням реквізитів, визначених Міністерством фінансів України.

Будь-яка інформація подається товариством Держфінмоніторингу України в паперовому вигляді шляхом надсилання поштою з повідомленням про вручення поштового відправлення або вручення під розписку чи в електронному вигляді.

У разі коли товариство подає інформацію Держфінмоніторингу України в паперовому вигляді, підтвердженням дотримання ним строків подання такої інформації, передбачених Законом, є наявність у товариства документа, виданого оператором поштового зв'язку, що підтверджує факт надсилання відповідної інформації з повідомленням про вручення поштового відправлення, або відмітки Держфінмоніторингу України про отримання інформації.

Товариство подає інформацію за адресами, визначеними Міністерством фінансів України.

Товариство подає інформацію до Держфінмоніторингу України за формами подання інформації, у форматі, реквізитами файлів обміну інформації та у порядку їх заповнення, встановленому Міністерством фінансів України.

Подана товариством інформація (копії або другі примірники форм та копії файлів), отримане повідомлення про результати її обробки, документи, що підтверджують факт подання інформації Держфінмоніторингу України, зберігаються товариством не менш як п'ять років.

2. Опис внутрішньої системи фінансового моніторингу товариства

До забезпечення виконання окремих функцій у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансування тероризму або фінансування розповсюдження зброї масового знищення у товаристві залучаються:

- працівники товариства, які відповідно до своїх посадових обов'язків здійснюють відповідні функції у сфері протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансування тероризму або фінансування розповсюдження зброї масового знищення, у тому числі беруть участь у здійсненні або у забезпеченні здійснення фінансових операцій;

- працівник, відповідальний за проведення фінансового моніторингу у товаристві.

До переліку посад працівників, які здійснюють відповідні функції у сфері протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансування тероризму або фінансування розповсюдження зброї масового знищення у товаристві відносяться посади:

- керівника товариства;
- працівників, відповідальних за проведення фінансового моніторингу у товаристві (незалежно від призначення працівника безпосередньо на посаду відповідального працівника або у разі недоцільності введення окремої посади призначення працівника, на якого покладаються обов'язки відповідального працівника за проведення фінансового моніторингу);

- інших працівників товариства, які займають посади або виконують обов'язки, відповідно до яких здійснюють відповідні функції у сфері протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансування тероризму або фінансування розповсюдження зброї масового знищення.

Керівник товариства відповідає за належну організацію додержання вимог законодавства у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення, а також за належну організацію внутрішньої системи товариства щодо запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення.

Керівник товариства має право призначати та звільняти відповідального працівника товариства, затверджувати Правила фінансового моніторингу та Програми здійснення фінансового моніторингу, посадові інструкції відповідального працівника товариства, інші внутрішні документи товариства з організації та проведенню фінансового моніторингу.

Керівник товариства зобов'язаний сприяти виконанню відповідальним працівником товариства своїх функцій.

Керівник товариства має також інші права та обов'язки, передбачені законодавством у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансування тероризму та фінансування розповсюдження зброї масового знищення, цими Правилами, іншими внутрішніми документами товариства.

Основними завданнями працівників товариства у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансування тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення є здійснення ними сукупності заходів, спрямованих на виконання вимог Закону, у тому числі із забезпечення виявлення фінансових операцій, що підлягають обов'язковому та внутрішньому фінансовому моніторингу, обов'язкового та своєчасного звітування та надання інформації про ці операції та їх учасників відповідальному працівнику товариства, здійснення ідентифікації, верифікації клієнтів (представників клієнтів), вивчення клієнтів та уточнення інформації про клієнтів у випадках, встановлених законом, забезпечення у своїй діяльності управління ризиками щодо легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансування тероризму.

Повноваження та завдання працівників товариства, залучених до забезпечення проведення (здійснення) фінансових операцій та задіяних у забезпеченні виконання функцій у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансування тероризму та фінансування розповсюдження зброї масового знищення, відповідального працівника товариства встановлюються у їх посадових інструкціях, цих Правилах та інших внутрішніх документах товариства.

З метою організації належної взаємодії товариства у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансування тероризму та фінансування розповсюдження зброї масового знищення у товаристві забезпечується централізоване ведення та накопичення інформації про фінансові операції, що здійснюються безпосередньо у товаристві, інформації про клієнтів, які проводять фінансові операції. За необхідності обмін інформацією між товариством у сфері фінансового моніторингу, документообіг з цих питань здійснюється через відповідального працівника товариства. Інформація та документи, що передаються, є такими, що мають обмежений доступ.

Рішення про передачу інформації та документів приймає відповідальний працівник товариства за погодженням з керівником товариства. Передача документів між працівниками здійснюється з обов'язковим складанням (оформленням) відповідних документів (розписок, актів, тощо).

З метою належного виконання законодавства у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення у товаристві встановлюється постійна взаємодія між керівником товариства, відповідальним працівником товариства, працівниками товариства.

Відповідальний працівник товариства одержує:

- від відповідальних працівників відокремлених підрозділів, працівників товариство інформацію та документи, необхідні для виконання своїх обов'язків з питань фінансового моніторингу, у строки (терміни), встановлені внутрішніми документами товариство та/або зазначеними у запитах відповідального працівника про надання інформації, документів.

Відповідальний працівник надає:

- не рідше одного разу на місяць, але не пізніше останнього робочого дня звітного місяця, інформацію у письмовій формі керівнику товариство про виявлені фінансові операції, що підлягають фінансовому моніторингу, та заходи, вжиті на виконання вимог законодавства та внутрішніх документів товариство з питань фінансового моніторингу;

- відповідальним працівникам відокремлених підрозділів товариство (за наявності) інформацію та документи, необхідні для виконання ними своїх обов'язків з питань фінансового моніторингу у строки (терміни), встановлені внутрішніми документами товариство.

Відповідальний працівник подає на погодження та затвердження:

- відповідно до законодавства керівнику товариство проекти внутрішніх документів товариство з питань фінансового моніторингу.

Відповідальний працівник відокремленого підрозділу, зокрема, одержує:

- від працівників відокремленого підрозділу товариство інформацію та документи, необхідні для виконання своїх обов'язків з питань запобігання та протидії запровадженню в легальний обіг доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення у строки (терміни), встановлені внутрішніми документами товариство та зазначеними у запитах відповідального працівника про надання інформації, документів;

- від відповідального працівника товариства інформацію та документи, необхідні для виконання ним своїх обов'язків з питань запобігання та протидії запровадженню в легальний обіг доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення у строки (терміни), встановлені внутрішніми документами товариство.

Відповідальний працівник відокремленого підрозділу, зокрема, надає:

- не рідше одного разу на місяць, але не пізніше останнього робочого дня звітного місяця, інформацію у письмовій формі керівнику товариство про виявлені фінансові операції, що підлягають фінансовому моніторингу, та заходи, вжиті на виконання вимог законодавства та внутрішніх документів товариство з питань фінансового моніторингу;

- відповідальному працівнику товариство інформацію та документи, необхідні для виконання ним своїх обов'язків з питань запобігання та протидії запровадженню в легальний обіг доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення у строки (терміни), встановлені внутрішніми документами товариство та зазначеними у запитах відповідального працівника товариство про надання інформації, документів.

Призначення відповідального працівника товариства здійснюється до здійснення першої фінансової операції товариством.

Відповідальний працівник товариства повинен мати бездоганну ділову репутацію та відповідати кваліфікаційним вимогам, установленим законодавством.

Відповідальний працівник товариства призначається за посадою на рівні керівництва товариства.

Відповідальний працівник товариства виконує свої посадові обов'язки на підставі посадової інструкції, яка затверджується керівником товариства, або особою, яка виконує його обов'язки.

На час відсутності (відпустки, відрядження, хвороби) відповідального працівника товариства або неможливості виконання покладених на нього обов'язків призначається особа, що тимчасово виконує його обов'язки.

Не пізніше наступного робочого дня після звільнення відповідального працівника товариства призначається інший відповідальний працівник.

Допускається виконання обов'язків відповідального працівника в разі його звільнення особою, що тимчасово виконує обов'язки, на строк перевірки ділової репутації кандидата на посаду відповідального працівника, який не повинен перевищувати двох місяців.

Відповідальний працівник товариства є незалежним у своїй діяльності і підзвітний тільки керівнику товариства.

3. Права та обов'язки відповідального працівника товариства, а також інших працівників товариства, що задіяні у проведенні фінансового моніторингу

До посадових обов'язків (повноважень) відповідального працівника товариства, зокрема, належить:

1) забезпечення повідомлення спеціально уповноваженого органу про фінансові операції, що підлягають фінансовому моніторингу;

2) забезпечення повідомлення спеціально уповноваженого органу про розбіжності між відомостями про кінцевих бенефіціарних власників клієнта, що містяться в Єдиному державному реєстрі юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань, та інформацією про кінцевих бенефіціарних власників, отриманою суб'єктом первинного фінансового моніторингу в результаті здійснення належної перевірки клієнта;

3) проведення перевірок діяльності будь-якого підрозділу товариства та його працівників щодо виконання ними внутрішніх документів з питань фінансового моніторингу;

4) право доступу до всіх приміщень, документів, інформації, баз даних, технічних засобів електронних комунікацій, архівів товариства;

5) залучення працівників товариства до проведення первинного фінансового моніторингу та перевірок з цих питань;

6) організація розроблення, подання для затвердження, забезпечення постійного оновлення, а також контроль за виконанням внутрішніх документів з питань фінансового моніторингу;

7) одержання пояснень з питань проведення фінансового моніторингу від працівників товариства незалежно від займаних посад;

8) сприяння проведенню уповноваженими представниками товариства, що відповідно до цього Закону виконують функції державного регулювання та нагляду за відповідними суб'єктами первинного фінансового моніторингу, перевірок діяльності товариства щодо дотримання законодавства у сфері запобігання та протидії;

9) прийняття рішення про подання інформації з питань фінансового моніторингу на запити спеціально уповноваженого органу та відповідних правоохоронних органів;

10) виконання інших функцій відповідно до законодавства та внутрішніх документів з питань фінансового моніторингу.

Відповідальний працівник товариства зобов'язаний підвищувати кваліфікацію шляхом проходження навчання не рідше одного разу на три роки.

Керівник товариства зобов'язаний сприяти виконанню відповідальним працівником товариства своїх функцій.

Працівники товариства, що пов'язані зі здійсненням фінансових операцій, зобов'язані у межах своєї компетенції здійснювати заходи з виявлення фінансових операцій, які можуть бути пов'язані з легалізацією (відмиванням) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму чи фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення та несуть відповідальність за невиконання (неналежне виконання) вимог законодавства з цього питання.

Працівники товариства, що пов'язані зі здійсненням фінансових операцій, зобов'язані ознайомитися з правилами фінансового моніторингу та програмами здійснення фінансового моніторингу, з іншими внутрішніми документами товариствоу з цього питання, а також знати законодавчі та нормативні акти, якими регулюються відносини у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення, та брати участь у навчальних заходах, які на практиці пояснюють, що вимагається від працівників.

4. Порядок вчинення дій для ідентифікації, верифікації клієнта (представника клієнта), вивчення клієнта та уточнення інформації про клієнта

З метою забезпечення вимог Закону, інших законодавчих та нормативно-правових актів у сфері фінансового моніторингу товариство здійснює ідентифікацію, верифікацію клієнта (представника клієнта), вивчення клієнта та уточнення інформації про клієнта у випадках, встановлених законом.

Ідентифікація та верифікація клієнта здійснюються до встановлення ділових відносин, вчинення правочинів (крім випадків, передбачених цим Законом), проведення фінансової операції, відкриття рахунка.

З метою неперешкоджання звичайній діловій практиці верифікація клієнта може здійснюватися за необхідності під час встановлення ділових відносин. У такому разі здійснення верифікації має бути завершено якнайшвидше після першого контакту з клієнтом, за умови здійснення ефективного управління ризиками легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансування тероризму та фінансування розповсюдження зброї масового знищення. Верифікація клієнта також може бути здійснена після відкриття рахунка, але до проведення по ньому першої фінансової операції.

Верифікація здійснюється також в інших випадках, установлених Національним банком України для товариства, за якими воно відповідно до цього Закону здійснює державне регулювання і нагляд.

Товариство має право витребувати, а державні органи, державні реєстратори зобов'язані протягом десяти робочих днів з дня отримання запиту надати відповідно до законодавства інформацію, що стосується здійснення належної перевірки. Зазначена інформація подається безоплатно. Порядок подання інформації визначається Кабінетом Міністрів України.

Товариство має право витребувати, а клієнт, представник клієнта зобов'язані подати інформацію (офіційні документи), необхідну (необхідні) для здійснення належної перевірки, а також для виконання товариством інших вимог законодавства у сфері запобігання та протидії.

Товариство відповідно до законодавства зобов'язаний на підставі офіційних документів або інформації, отриманої з офіційних та/або надійних джерел (якщо інше не передбачено цим Законом), здійснювати верифікацію.

Офіційні документи мають бути чинними (дійсними) на момент їх подання та включати всі необхідні ідентифікаційні дані. Копії офіційних документів, крім нотаріально засвідчених, на підставі яких товариство здійснило верифікацію, засвідчуються в порядку, встановленому товариством.

Реквізити банку, в якому відкрито рахунок клієнту, номер поточного рахунка, місце проживання або місце перебування фізичної особи - резидента України (місце проживання або місце тимчасового перебування фізичної особи - нерезидента в Україні), відомості про виконавчий орган (органи управління), а також інша інформація, необхідна для з'ясування мети та характеру майбутніх ділових відносин, проведення на постійній основі моніторингу ділових відносин та фінансових операцій клієнта, встановлених товариством на підставі офіційних документів та/або інформації, одержаної від клієнта (представника клієнта) та засвідченої ним, а також з інших офіційних та/або надійних джерел, якщо така інформація є відкритою, не потребують верифікації в разі відсутності в товариства підозр щодо достовірності (чинності) таких документів та/або інформації.

Товариство під час ідентифікації та верифікації резидентів встановлюють:

1) для фізичної особи - прізвище, ім'я та (за наявності) по батькові, дату народження, номер (та за наявності - серію) паспорта громадянина України (або іншого документа, що

посвідчує особу та відповідно до законодавства України може бути використаний на території України для укладення правочинів), дату видачі та орган, що його видав, відомості про місце проживання або місце перебування, реєстраційний номер облікової картки платника податків, номер (та за наявності - серію) паспорта громадянина України, в якому проставлено відмітку про відмову від прийняття реєстраційного номера облікової картки платника податків, чи номер паспорта із записом про відмову від прийняття реєстраційного номера облікової картки платника податків в електронному безконтактному носії, унікальний номер запису в Єдиному державному демографічному реєстрі (за наявності). Якщо за звичаями національної меншини, до якої належить особа, прізвище або по батькові не є складовими імені, зазначаються лише складові імені.

Під час ідентифікації та верифікації нерезидентів, а також трастів та інших подібних правових утворень товариство встановлює:

1) для фізичної особи - прізвище, ім'я та (за наявності) по батькові, дату народження, номер (та за наявності - серію) паспорта (або іншого документа, що посвідчує особу та відповідно до законодавства України може бути використаний на території України для укладення правочинів), дату видачі та орган, що його видав, громадянство, відомості про місце проживання або місце тимчасового перебування в Україні, унікальний номер запису в Єдиному державному демографічному реєстрі (за наявності). Якщо за звичаями національної меншини, до якої належить особа, прізвище або по батькові не є складовими імені, зазначаються лише складові імені.

Повторна ідентифікація та верифікація клієнта (його представника) не є обов'язковими, якщо ця особа раніше була ідентифікована та верифікована згідно з вимогами закону, за умови відсутності у товариства підозр та/або підстав вважати, що наявні документи, дані та/або інформація про клієнта (представника клієнта) є нечинними (недійсними) та/або неактуальними.

5. Порядок відмови від встановлення (підтримання) ділових відносин, проведення фінансової операції та обслуговування клієнта у випадках, встановлених Законом

Товариство зобов'язане відмовитися від встановлення (підтримання) ділових відносин/відмовити клієнту у відкритті рахунка (обслуговуванні), у тому числі шляхом розірвання ділових відносин, закриття рахунка/відмовитися від проведення фінансової операції у разі:

якщо здійснення ідентифікації та/або верифікації клієнта, а також встановлення даних, що дають змогу встановити кінцевих бенефіціарних власників, є неможливим або якщо у товариства виникає сумнів стосовно того, що особа виступає від власного імені;

встановлення клієнту неприйнятно високого ризику або ненадання клієнтом необхідних для здійснення належної перевірки клієнта документів чи відомостей;

подання клієнтом чи його представником товариству недостовірної інформації або подання інформації з метою введення в оману товариства;

виявлення у порядку, встановленому товариством, що банк або інша фінансова установа, з якою встановлені кореспондентські відносини, є банком-оболонкою та/або підтримує кореспондентські відносини з банком-оболонкою;

якщо здійснення ідентифікації особи, від імені або в інтересах якої проводиться фінансова операція, та встановлення її кінцевого бенефіціарного власника або вигодоодержувача (вигодонабувача) за фінансовою операцією є неможливим.

Товариство має право відмовитися від проведення підозрілої фінансової операції.

Товариство зобов'язане протягом одного робочого дня, але не пізніше наступного робочого дня з дня відмови, повідомити спеціально уповноваженому органу про спроби проведення фінансових операцій та про осіб, які мають або мали намір відкрити рахунок/встановити ділові відносини та/або провести фінансові операції або з якими розірвано ділові відносини (закрито рахунок) на підставі цієї статті, а також про проведення фінансових операцій щодо зарахування коштів, які надійшли на рахунок такого клієнта, та про фінансові операції, в проведенні яких було відмовлено.

Товариство має право здійснювати обмін інформацією про осіб, яким було відмовлено у встановленні (підтриманні) ділових відносин (у тому числі шляхом розірвання ділових відносин, закриття рахунка), відкритті рахунка або проведенні фінансової операції.

Товариству забороняється (за винятком випадків, передбачених резолюціями Ради Безпеки ООН) встановлювати ділові відносини та проводити видаткові фінансові операції, надавати фінансові та інші пов'язані послуги прямо або опосередковано з клієнтами, які є:

- 1) особами та/або організаціями, яких включено до переліку осіб;
- 2) особами та/або організаціями, які діють від імені та за дорученням осіб та/або організацій, яких включено до переліку осіб;
- 3) особами та/або організаціями, якими прямо або опосередковано володіють чи кінцевими бенефіціарними власниками яких є особи та/або організації, яких включено до переліку осіб.

Заборони, передбачені цією частиною, застосовуються також у разі, якщо товариству відомо, що контрагентом фінансової операції або фінансовою установою, яка забезпечує здійснення фінансової операції, є особи, визначені в цій частині.

Про спроби встановлення ділових відносин та проведення видаткових фінансових операцій, отримання фінансових та інших пов'язаних послуг прямо або опосередковано такими особами товариство зобов'язане негайно повідомити спеціально уповноваженому органу.

У разі виявлення товариством за результатами внесення змін до переліку осіб особи клієнта (з яким встановлені ділові відносини), яку включено до зазначеного переліку, товариство зобов'язане негайно повідомити спеціально уповноваженому органу про таку особу та здійснити негайно, без попереднього повідомлення такої особи, замороження активів, пов'язаних з тероризмом та його фінансуванням, розповсюдженням зброї масового знищення та його фінансуванням.

6. Порядок вчинення дій для виявлення фінансових операцій, що підлягають фінансовому моніторингу, та які можуть бути пов'язані, стосуються або призначені для фінансування тероризму чи фінансування розповсюдження зброї масового знищення

Фінансові операції є пороговими, якщо

- сума, на яку здійснюється кожна із них, дорівнює чи перевищує 400 тисяч гривень (для суб'єктів господарювання, які проводять лотереї та/або азартні ігри, - 55 тисяч гривень) або дорівнює чи перевищує суму в іноземній валюті, банківських металах, інших активах, еквівалентну за офіційним курсом гривні до іноземних валют і банківських металів 400 тисяч гривень на момент проведення фінансової операції (для суб'єктів господарювання, які проводять лотереї та/або азартні ігри, - 55 тисяч гривень), за наявності однієї або більше таких ознак:

- фінансові операції у разі, якщо хоча б одна із сторін - учасників фінансової операції має відповідну реєстрацію, місце проживання чи місцезнаходження в державі (юрисдикції), що не виконує чи неналежним чином виконує рекомендації міжнародних, міжурядових організацій, задіяних у сфері боротьби з легалізацією (відмиванням) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванням тероризму чи фінансуванням розповсюдження зброї масового знищення (у тому числі дипломатичне представництво, посольство, консульство такої іноземної держави), або однією із сторін - учасників фінансової операції є особа, яка має рахунок у банку, зареєстрованому в зазначеній державі (юрисдикції);

- фінансові операції політично значущих осіб, членів їх сім'ї та/або осіб, пов'язаних з політично значущими особами;

- платіжні операції з переказу коштів за кордон (у тому числі до держав, віднесених Кабінетом Міністрів України до офшорних зон);

- фінансові операції з готівкою (внесення, переказ, отримання коштів).

Фінансові операції або спроба їх проведення незалежно від суми, на яку вони проводяться, вважаються товариством підозрілими, якщо товариство має підозру або має достатні підстави для підозри, що вони є результатом злочинної діяльності або пов'язані чи стосуються фінансування тероризму або фінансування розповсюдження зброї масового знищення.

При визначенні того, чи є підозрілою фінансова операція або діяльність, товариство враховує типологічні дослідження, підготовлені спеціально уповноваженим органом та оприлюднені ним на своєму веб-сайті, а також рекомендації суб'єктів державного фінансового моніторингу.

7. Порядок реєстрації фінансових операцій, що підлягають фінансовому моніторингу, та які можуть бути пов'язані, стосуються або призначені для фінансування тероризму або фінансування розповсюдження зброї масового знищення

У разі виявлення фінансової операції, що підлягає фінансовому моніторингу, іншої фінансової операції, що може бути пов'язана з легалізацією (відмиванням) доходів, одержаних злочинним шляхом, або може бути пов'язана, стосується або призначена для фінансування тероризму чи фінансування розповсюдження зброї масового знищення, працівник товариства, що її виявив, негайно інформує про це відповідального працівника товариства. Відповідальний працівник перевіряє зазначену інформацію та у випадках, передбачених Законом забезпечує її реєстрацію.

Реєстрація фінансових операцій, що підлягають фінансовому моніторингу, іншої інформації, що може бути пов'язана з легалізацією (відмиванням) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванням тероризму чи фінансуванням розповсюдження зброї масового знищення, проводиться шляхом внесення відповідної інформації до реєстру, який ведеться товариством, відповідно до порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України.

Реєстром є послідовна сукупність записів про фінансові операції, що підлягають фінансовому моніторингу, іншу інформацію, що може бути пов'язана з легалізацією (відмиванням) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванням тероризму чи фінансуванням розповсюдження зброї масового знищення, та про їх учасників, який формується товариством за визначеними у встановленому Кабінетом Міністрів України порядку реквізитами.

Інформацію до Реєстру має право вносити відповідальний працівник товариства або особа, яка тимчасово виконує його обов'язки.

Відповідальний працівник товариства або особа, яка тимчасово виконує його обов'язки, забезпечують реєстрацію фінансових операцій, що підлягають фінансовому моніторингу, іншої інформації, що може бути пов'язана з легалізацією (відмиванням) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванням тероризму чи фінансуванням розповсюдження зброї масового знищення, шляхом внесення відповідної інформації до реєстру, який ведеться товариством, у строки та у порядку, встановленими законодавством у сфері фінансового моніторингу та цими Правилами.

Відповідно до встановленого Кабінетом Міністрів України порядку до Реєстру вноситься інформація про проведення або спробу проведення фінансових операцій:

що підлягають обов'язковому фінансовому моніторингу відповідно до статті 20 Закону;

що підлягають внутрішньому фінансовому моніторингу відповідно до статті 21 Закону;

у проведенні яких товариство відмовив у випадках, визначених статтею 15 Закону; стосовно яких є достатні підстави підозрювати, що вони пов'язані, стосуються або призначені для фінансування терористичної діяльності, терористичних актів чи терористичних організацій та організацій або осіб, до яких застосовані міжнародні санкції;

стосовно яких є достатні підстави підозрювати, що вони пов'язані, стосуються або призначені для фінансування розповсюдження зброї масового знищення;

проведення яких товариство зупинив у зв'язку з тим, що вони підлягають фінансовому моніторингу;

проведення яких товариство зупинив у зв'язку з тим, що зарахування чи списання коштів здійснюється в результаті дій, які містять ознаки злочину, визначеного Кримінальним кодексом України;

проведення яких товариство зупинив у зв'язку з тим, що їх учасниками або вигодоодержувачами є особи, які включені до переліку осіб, пов'язаних з провадженням терористичної діяльності або стосовно яких застосовані міжнародні санкції;

проведення яких зупинено за рішенням Держфінмоніторингу України, прийнятим з метою зупинення видаткових операцій;

проведення яких зупинено за дорученням Держфінмоніторингу України, прийнятим з метою задоволення запиту уповноваженого органу іноземної держави;

стосовно яких товариство отримав від Держфінмоніторингу України запит щодо подання інформації про відстеження (проведення моніторингу) фінансових операцій.

Товариство забезпечує виявлення фінансових операцій, зазначених у цьому розділі Правил, до початку, в процесі, але не пізніше наступного робочого дня після їх проведення, або в день виникнення підозри, або під час спроби їх проведення, або після відмови клієнта від їх проведення.

У разі виявлення фінансових операцій, учасниками або вигодоодержувачами яких є особи, включені до переліку осіб, пов'язаних із здійсненням терористичної діяльності або стосовно яких застосовані міжнародні санкції, відповідальний працівник товариство у той же день вносить інформацію про таку операцію до реєстру.

У разі зупинення фінансових операцій за рішенням (дорученням) Держфінмоніторингу України відповідальний працівник товариство в день надходження такого рішення (доручення) вносить інформацію про таку операцію до реєстру.

У разі виявлення інших фінансових операцій, ніж ті, що зазначені в попередніх двох абзацах цього розділу, відповідальний працівник товариство не пізніше наступного робочого дня з дня їх виявлення вносить інформацію про них до реєстру.

Реєстр ведеться в паперовому або електронному вигляді.

Якщо реєстр ведеться в електронному вигляді, в кінці кожного місяця всі сторінки реєстру з новими записами роздруковуються.

Роздруковані сторінки реєстру, що ведеться в електронному вигляді, або сторінки реєстру, що ведеться в паперовому вигляді, повинні бути прошнуровані, засвідчені підписом керівника товариство або відповідального працівника, скріплені печаткою (за наявності) та зберігатися у товариство.

Кожній інформації про фінансову операцію, яку внесено до реєстру, присвоюється порядковий номер.

Виправлення інформації, внесеної до реєстру, не допускається. У разі допущення помилки в інформації, внесеної до реєстру, така інформація анулюється, а виправлена інформація вноситься до реєстру під новим номером і новою датою реєстрації.

8. Порядок повідомлення Держфінмоніторингу України про фінансові операції, які підлягають фінансовому моніторингу, та стосовно яких є достатні підстави підозрювати, що вони пов'язані, стосуються або призначені для фінансування тероризму чи фінансування розповсюдження зброї масового знищення

Повідомлення Держфінмоніторингу України про фінансові операції, що підлягають фінансовому моніторингу, іншої інформації, що може бути пов'язана з легалізацією (відмиванням) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванням тероризму чи фінансуванням розповсюдження зброї масового знищення, здійснюється відповідно до порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України.

Відповідно до встановленого Кабінетом Міністрів України порядку товариство у визначених Законом випадках надсилає Держфінмоніторингу України повідомлення про фінансові операції, що внесені до реєстру (далі – повідомлення про фінансову операцію), за формою та в порядку його заповнення, встановлених Міністерством фінансів України.

Подання інформації про фінансові операції, що підлягають фінансовому моніторингу, здійснюється у строки встановлені Законом, іншим законодавством у сфері запобігання та протидії легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансування тероризму або фінансування розповсюдження зброї масового знищення.

Повідомлення про фінансову операцію складається з інформації про товариство) та інформації про фінансову операцію, що внесена до реєстру.

У повідомленні про фінансову операцію, що надсилається товариством на підставі інформації, яка надійшла від відокремленого підрозділу, повинні зазначатися реквізити такого підрозділу.

9. Порядок вчинення дій щодо зупинення проведення фінансової операції, подальшого зупинення проведення фінансової операції, поновлення проведення фінансової операції, у тому числі видаткових фінансових операцій

Товариство, що здійснює або забезпечує здійснення фінансових операцій, має право зупинити здійснення таких операцій, якщо вони є підозрілими, та зобов'язаний зупинити такі фінансові операції у разі виникнення підозри, що вони містять ознаки вчинення кримінального правопорушення, визначеного Кримінальним кодексом України.

У день зупинення фінансової операції товариство повідомляє спеціально уповноваженому органу в установленому законодавством порядку про таку фінансову операцію, її учасників та про залишок коштів на рахунку клієнта, відкритому суб'єктом первинного фінансового моніторингу, який зупинив здійснення фінансової операції, та у разі зарахування коштів на транзитний рахунок товариства - про залишок коштів на такому рахунку в межах зарахованих сум. Таке зупинення фінансових операцій здійснюється без попереднього повідомлення клієнта на два робочі дні з дня зупинення включно.

Товариство поновлює проведення фінансових операцій:

- третього робочого дня з дня зупинення фінансової операції у разі неотримання суб'єктом первинного фінансового моніторингу протягом строку, передбаченого частиною першою цієї статті, рішення спеціально уповноваженого органу про подальше зупинення фінансової операції;

- негайно, але не пізніше наступного робочого дня після дня отримання суб'єктом первинного фінансового моніторингу протягом строку, зазначеного в рішенні спеціально уповноваженого органу про подальше зупинення відповідних фінансових операцій відповідно до частини другої цієї статті або про зупинення видаткової фінансової операції відповідно до частини третьої цієї статті, повідомлення про скасування спеціально уповноваженим органом такого рішення, але не пізніше 31 робочого дня з дня зупинення фінансової операції;

наступного робочого дня після дати закінчення строку зупинення відповідних фінансових операцій, зазначених у рішенні спеціально уповноваженого органу про продовження зупинення відповідних фінансових операцій (видаткових фінансових операцій);

негайно, але не пізніше наступного робочого дня після дня отримання суб'єктом первинного фінансового моніторингу доручення спеціально уповноваженого органу відповідно до частини третьої статті 31 цього Закону про поновлення фінансових операцій, зупинених на виконання відповідного запиту уповноваженого органу іноземної держави.

Товариство не пізніше наступного робочого дня після поновлення проведення фінансових операцій інформує про це спеціально уповноважений орган.

10. Перелік фінансових операцій, що підлягають обов'язковому фінансовому моніторингу

Фінансові операції є пороговими, якщо

- сума, на яку здійснюється кожна із них, дорівнює чи перевищує 400 тисяч гривень (для суб'єктів господарювання, які проводять лотереї та/або азартні ігри, - 55 тисяч гривень) або дорівнює чи перевищує суму в іноземній валюті, банківських металах, інших активах, еквівалентну за офіційним курсом гривні до іноземних валют і банківських металів 400 тисяч гривень на момент проведення фінансової операції (для суб'єктів господарювання, які проводять лотереї та/або азартні ігри, - 55 тисяч гривень), за наявності однієї або більше таких ознак:

- фінансові операції у разі, якщо хоча б одна із сторін - учасників фінансової операції має відповідну реєстрацію, місце проживання чи місцезнаходження в державі (юрисдикції), що не виконує чи неналежним чином виконує рекомендації міжнародних, міжурядових організацій, задіяних у сфері боротьби з легалізацією (відмиванням) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванням тероризму чи фінансуванням розповсюдження зброї масового знищення (у тому числі дипломатичне представництво, посольство, консульство такої іноземної держави), або однією із сторін - учасників фінансової операції є особа, яка має рахунок у банку, зареєстрованому в зазначеній державі (юрисдикції);

- фінансові операції політично значущих осіб, членів їх сім'ї та/або осіб, пов'язаних з політично значущими особами;

- платіжні операції з переказу коштів за кордон (у тому числі до держав, віднесених Кабінетом Міністрів України до офшорних зон);
- фінансові операції з готівкою (внесення, переказ, отримання коштів).

11. Перелік фінансових операцій, що підлягають внутрішньому фінансовому моніторингу

Фінансова операція підлягає внутрішньому фінансовому моніторингу, якщо у товаристві виникають підозри, які ґрунтуються, зокрема, на:

критеріях ризиків, визначених самостійно товариством з урахуванням критеріїв ризиків, встановлених центральним органом виконавчої влади з формування та забезпечення реалізації державної політики у сфері запобігання і протидії легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму;

встановленні за результатами проведеного аналізу факту (фактів) невідповідності фінансової (фінансових) операції (операцій) фінансовому стану та/або змісту діяльності клієнта;

типологічних дослідженнях у сфері протидії легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму чи фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення, підготовлених та оприлюднених Держфінмоніторингом України.

12. Застосування ризик-орієнтовного підходу

Товариство зобов'язане у своїй діяльності застосовувати ризик-орієнтований підхід, враховуючи відповідні критерії ризику, зокрема, пов'язані з його клієнтами, географічним розташуванням держави реєстрації клієнта або установи, через яку він здійснює передачу (отримання) активів, видом товарів та послуг, що клієнт отримує від суб'єкта первинного фінансового моніторингу, способом надання (отримання) послуг. Ризик-орієнтований підхід має бути пропорційний характеру та масштабу діяльності товариства.

Застосування ризик-орієнтованого підходу здійснюється в порядку, визначеному внутрішніми документами з питань фінансового моніторингу товариства.

Товариство зобов'язане здійснювати оцінку/переоцінку ризиків, у тому числі притаманних його діяльності, документувати їх результати, а також підтримувати в актуальному стані інформацію щодо оцінки ризиків, притаманних його діяльності (ризик-профіль товариства), та ризику своїх клієнтів таким чином, щоб бути здатним продемонструвати своє розуміння ризиків, що становлять для нього такі клієнти (ризик-профіль клієнтів).

При визначенні критеріїв ризиків товариство повиненно враховувати типологічні дослідження у сфері запобігання та протидії, підготовлені спеціально уповноваженим органом та оприлюднені ним на своєму веб-сайті, результати національної оцінки ризиків, а також рекомендації інших суб'єктів державного фінансового моніторингу.

Товариство зобов'язане встановити високий ризик ділових відносин (фінансової операції без встановлення ділових відносин), зокрема стосовно таких клієнтів:

- клієнтів, місцем проживання (перебування, реєстрації) яких є держава (юрисдикція), що не виконує чи неналежним чином виконує рекомендації міжнародних, міжурядових організацій, задіяних у сфері боротьби з легалізацією (відмиванням) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванням тероризму чи фінансуванням розповсюдження зброї масового знищення.

Перелік держав (юрисдикцій), що не виконують чи неналежним чином виконують рекомендації міжнародних, міжурядових організацій, задіяних у сфері боротьби з легалізацією (відмиванням) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванням тероризму чи фінансуванням розповсюдження зброї масового знищення, формується в порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України на основі висновків міжнародних, міжурядових організацій, задіяних у сфері боротьби з легалізацією (відмиванням) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванням тероризму чи фінансуванням розповсюдження зброї масового знищення, та оприлюднюється на офіційному веб-сайті спеціально уповноваженого органу;

- клієнтів, включених до переліку осіб, клієнтів, які є представниками осіб, включених до переліку осіб, клієнтів, якими прямо або опосередковано володіють або кінцевими бенефіціарними власниками яких є особи, включені до переліку осіб;

- іноземних фінансових установ (крім фінансових установ, зареєстрованих у державах - членах Європейського Союзу, державах - членах Групи з розробки фінансових заходів боротьби з відмиванням грошей (FATF), крім держав, що здійснюють збройну агресію проти України у значенні, наведеному у статті 1 Закону України "Про оборону України"), з якими встановлюються кореспондентські відносини;

-т іноземних публічних діячів, членів їх сімей та осіб, пов'язаних з такими політично значущими особами, а також клієнтів, кінцевими бенефіціарними власниками яких є зазначені особи;

- клієнтів, стосовно яких (кінцевих бенефіціарних власників яких) застосовані спеціальні економічні та інші обмежувальні заходи (санкції) відповідно до статті 5 Закону України "Про санкції";

- клієнтів, місцем проживання (перебування, реєстрації) яких є держава, віднесена Кабінетом Міністрів України до переліку офшорних зон.

Товариство зобов'язане встановити неприйнятно високий ризик ділових відносин (фінансової операції без встановлення ділових відносин) стосовно клієнтів у разі:

- неможливості виконувати визначені цим Законом обов'язки або мінімізувати виявлені ризики, пов'язані з таким клієнтом або фінансовою операцією;

- наявності обґрунтованих підозр за результатами вивчення підозрілої діяльності клієнта, що така діяльність може бути фіктивною;

- застосування до них спеціальних економічних або інших обмежувальних заходів (санкцій) відповідно до Закону України "Про санкції".

Товариство вживає відповідних запобіжних заходів, спрямованих на здійснення посиленних заходів належної перевірки до встановлення ділових відносин з особами або компаніями таких держав; повідомлення спеціально уповноваженого органу про фінансові операції з клієнтами відповідних держав; попередження клієнтів про те, що операції з фізичними або юридичними особами, трастами або іншими подібними правовими утвореннями у відповідних державах можуть містити ризик легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансування тероризму чи фінансування розповсюдження зброї масового знищення.

15. Застосування запобіжних заходів щодо держав, які не виконують або неналежним чином виконують рекомендації міжнародних, міжурядових організацій, задіяних у сфері боротьби з легалізацією (відмиванням) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванням тероризму та фінансуванням розповсюдження зброї масового знищення

Товариство застосовує запобіжні заходи до держав, які не виконують або неналежним чином виконують рекомендації міжнародних, міжурядових організацій, задіяних у сфері боротьби з легалізацією (відмиванням) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванням тероризму та фінансуванням розповсюдження зброї масового знищення (далі - ризиковані держави), та до клієнтів з таких держав.

Здійснення заходів, передбачених законодавством у сфері запобігання легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення, забезпечується безпосередньо товариством, його філіями, іншими відокремленими підрозділами та дочірніми підприємствами, у тому числі тими, що розташовані в ризикованих державах у межах, визначених законодавством такої держави.

Товариство щодо філій, інших відокремлених підрозділів та дочірніх підприємств, які розташовані в ризикованих державах, проводить оцінку заходів протидії відмиванню коштів та фінансуванню тероризму, що здійснюються в таких державах. У разі коли застосування зазначених заходів не дозволяється законодавством такої ризикованої держави, товариство повідомляє Нацкомфінпослуг, про відповідні запобіжні заходи, які товариство буде вживати для обмеження ризиків використання діяльності філій, інших відокремлених підрозділів та дочірніх підприємств з метою легалізації (відмивання)

доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансування тероризму та фінансування розповсюдження зброї масового знищення.

Товариство встановлює високий ступінь ризику стосовно клієнтів, місцем проживання (перебування, реєстрації) яких є ризикована держава.

Щодо клієнтів із ризикованих держав товариство (відокремлений підрозділ) вживає такі відповідні запобіжні заходи:

забезпечує їх поглиблену перевірку та з'ясовує додаткові відомості про клієнта з усіх доступних джерел до встановлення ділових відносин з особами ризикованих держав;

забезпечує збір необхідної інформації про зміст їх діяльності, фінансовий стан, репутацію;

забезпечує перевірку достовірності та повноти інформації, отриманої від клієнта;

повідомляє Держфінмоніторинг України про фінансові операції з клієнтами з ризикованих держав;

попереджає представників нефінансового сектору про те, що операції з фізичними або юридичними особами в ризикованих державах можуть містити ризик відмивання коштів, одержаних злочинним шляхом, або фінансування тероризму та фінансування розповсюдження зброї масового знищення.

Товариство може встановлювати додаткові запобіжні заходи щодо ризикованих держав та клієнтів з цих держав.

Товариство має право відмовитися від проведення фінансової операції клієнтом у разі, якщо фінансова операція містить ознаки такої, що згідно із Законом підлягає фінансовому моніторингу. Про відмову в проведенні такої фінансової операції, а також про осіб, які мають або мали намір встановити ділові відносини та/або провести фінансові операції, товариство повідомляє Держфінмоніторинг України протягом одного робочого дня, але не пізніше наступного робочого дня з дня відмови.

Товариство має право зупинити проведення фінансової операції клієнтом із ризикованої держави у разі, якщо така операція містить ознаки, передбачені статтями Закону.

Перелік (список) ризикованих держав доводиться до відома працівників, що беруть участь у здійсненні або в забезпеченні здійснення фінансових операцій, відповідальним працівником товариства.

14. Порядок ознайомлення працівників з внутрішніми документами з питань фінансового моніторингу

Товариство вживає на постійній основі заходів з підготовки персоналу щодо виявлення фінансових операцій, що підлягають фінансовому моніторингу відповідно до Закону, а також здійснює інші заходи з питань фінансового моніторингу шляхом проведення освітньої та практичної роботи.

Усі працівники товариства, що беруть участь у здійсненні або у забезпеченні здійснення фінансової операції, повинні ознайомитися з внутрішніми документами з питань фінансового моніторингу, а також брати участь у відповідних навчальних заняттях з питань фінансового моніторингу.

Відповідальний працівник товариства повинен ознайомити працівників, що беруть участь у здійсненні або у забезпеченні здійснення фінансових операцій, із змістом Правил фінансового моніторингу, Програмою здійснення фінансового моніторингу, іншими внутрішніми документами товариства з питань фінансового моніторингу протягом трьох робочих днів з моменту їх затвердження.

Новопризначені працівники товариства, що беруть участь у здійсненні або у забезпеченні здійснення фінансових операцій, зобов'язані ознайомитися з Правилами фінансового моніторингу, Програмою здійснення фінансового моніторингу, іншими внутрішніми документами товариства з питань фінансового моніторингу протягом трьох робочих днів з моменту прийняття їх на роботу, але у будь-якому випадку до моменту їх залучення до здійснення або до забезпечення здійснення фінансових операцій.

Ознайомлення працівників з Правилами фінансового моніторингу та Програмою здійснення фінансового моніторингу, участь у навчальних заходах з питань фінансового моніторингу, що проводяться у товаристві, підтверджується їх підписами.

15. Порядок здійснення внутрішніх перевірок або незалежного аудиту діяльності товариства на предмет дотримання вимог законодавства у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення

Внутрішні перевірки своєї діяльності на предмет дотримання вимог законодавства у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення, або незалежний аудит своєї діяльності у цій сфері проводяться у товаристві в порядку, встановленому НБУ.

Внутрішні перевірки або незалежний аудит діяльності товариства працівників товариства на предмет дотримання вимог законодавства у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення, Правил фінансового моніторингу, Програм здійснення фінансового моніторингу та інших внутрішніх документів товариства з питань фінансового моніторингу здійснюються не рідше одного разу на рік згідно з планом перевірок, затвердженим керівником товариство або особою, яка виконує його обов'язки.

Відповідальний працівник товариства складає річний план проведення перевірок та надає його на затвердження до початку року керівнику товариства або особі, яка виконує його обов'язки. У разі необхідності протягом поточного року вносяться корективи до вказаного плану та надається на затвердження скорегований план керівнику товариство або особі, яка виконує його обов'язки.

План проведення перевірок повинен містити строки проведення перевірок, питання, які охоплює перевірка, особу, якою буде проведено зазначені заходи.

Відповідальний працівник має право залучати до проведення перевірок з цих питань будь-яких працівників товариства, надавати їм доручення і вказівки у межах своєї компетенції, обов'язкові до виконання, а також вимагати від них допомоги при провадженні окремих дій.

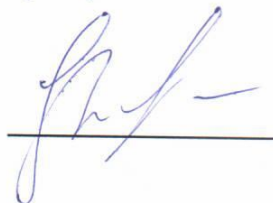
За результатами перевірки складається акт, який підписують особи/особа, які/яка здійснювали/здійснювала перевірку. В акті зазначаються висновки та у разі необхідності пропозиції щодо усунення недоліків, виявлених за результатами перевірки.

Акт перевірки після його підписання направляється керівнику товариства або особі, яка виконує його обов'язки, для інформування та вжиття в разі необхідності заходів реагування.

Ознайомлення керівника товариства або особи, яка виконує його обов'язки, з актом перевірки підтверджується підписом.

Керівник товариства або особа, яка виконує його обов'язки, може, за необхідності, прийняти рішення щодо проведення незалежного аудиту діяльності товариства, працівників товариства на предмет дотримання вимог законодавства у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення, Правил фінансового моніторингу, Програм здійснення фінансового моніторингу та інших внутрішніх документів товариства з питань фінансового моніторингу.

**Працівник, відповідальний
за проведення фінансового моніторингу**

І.А. Кузьменко